

Alexandru CICALA,

doctorand, asistent universitar

al Catedrei „Activitate specială de investigație și securitate informațională”,

a Academiei „Ștefan cel Mare” a MAI

AVORTUL ILEGAL – CONSECINȚĂ A TRAFICULUI DE PERSOANE

Rezumat

Traficul de persoane cu diferite scopuri de exploatare este un fenomen infracțional internațional de activitate criminală organizată, cu consecințe grave asupra siguranței, sănătății și drepturilor fundamentale ale victimelor.

Traficul de ființe umane, în special traficul în scopul exploatării sexuale, este o activitate infracțională de tip „profit înalt și risc scăzut”, care însă distruge sănătatea reproductivă prin recurgerea la procedura de întrerupere ilegală a sarcinilor și câteodată chiar viața victimelor în timpul avortului ilegal. Nu este o exagerare afirmația că aceste crime sunt forme moderne de sclavie, având ca victime femei și fete deosebit de vulnerabile.

Cuvinte-cheie: *trafic de persoane, avort, avort ilegal, dezechilibru, consecințe, problemă etc.*

Summary

Trafficking of persons with different exploitation purposes is an international criminal phenomenon of organized criminal activity, with serious consequences on the safety, health and fundamental rights of the victims.

Trafficking of human beings, especially trafficking for sexual exploitation, is a "high profit and low risk" criminal activity which, destroys reproductive health by resorting to the procedure of unlawful interruption of pregnancy and sometimes the life of victims during illegal abortion. It is not an exaggeration to claim that these crimes are modern forms of slavery, with women and girls particularly vulnerable.

Keywords: *trafficking in human beings, abortion, illegal abortion, imbalance, consequences, problem, etc.*

Introducere: La etapa actuală, traficul de persoane este a doua cea mai profitabilă afacere ilegală din întreaga lume după traficul de droguri, depășind traficul de arme. Unul din motivele pentru care este o afacere profitabilă este că, spre deosebire de droguri, o persoană poate fi revândută. Mii de persoane sunt exploatare anual în diferite forme.

Traficul de persoane cu diferite scopuri de exploatare este un fenomen infracțional internațional de activitate criminală organizată, cu consecințe grave asupra siguranței, sănătății și drepturilor fundamentale ale victimelor.

Traficul de ființe umane, în special traficul în scopul exploatării sexuale, este o activitate infracțională de tip „profit înalt și risc scăzut”, care însă distruge sănătatea reproductivă și câteodată chiar viața victimelor. Nu este o exagerare afirmația că aceste crime sunt forme moderne de sclavie, având ca victime femei și fete deosebit de vulnerabile.

În multe cazuri, urmare a recurgerii la procedura ilegală de întrerupere a sarcinii, victimele au suferit vătămări corporale și psihologice atât de grave încât, din punct de vedere medical, nu mai este posibilă o refacere completă și revenirea la sănătatea fizică și mentală inițială [1].

Metode și materialele aplicate. În procesul elaborării studiului a fost folosit materialul doctrinar și normative cu privire la infracțiunile de violență domestică și provocare ilegală a avortului. De asemenea, investigarea acestui fenomen a fost posibilă prin aplicarea mai multor metode de cercetare științifică ale teoriei dreptului și criminologiei: metoda logică, metoda analizei comparative, analiza sistemică, statistică etc. Totodată, au fost utilizate lucrările savanților autohtoni, precum și materialele științifice ale doctrinarilor altor state.

Conținut de bază: Urmare a analizei tuturor rapoartelor naționale și internaționale privind analiza cazurilor de trafic de ființe umane am constatat că pagubele umane provocate de ignorarea acestor tipuri de infracțiuni sunt în continuă creștere, mai ales pentru numărul de adolescente care cad pradă cel mai ușor pe mâinile traficantilor și se atestă o creștere semnificativă.

Acest flagel impune majore modificări pe „afacerea” deja existentă a sexului ilegal și a muncii ilegale din țara sau regiunea respectivă, prin scoaterea de pe piață sau introducerea pe piață a victimelor traficate. Ca urmare, este inevitabilă declanșarea luptelor violente între traficantii și grupările criminale locale, lupte care au ca scop înlăturarea de pe piață a concurenților și controlarea acestor forme deosebit de profitabile de exploatare umană, în special exploatarea sexuală, prin care se obțin profituri zilnice substanțiale pentru traficantii și distrugerea sănătății reproductive în urma recurgerii la procedura de întrerupere ilegală a sarcinii din partea femeilor traficante.

Activitatea criminală organizată nu se dezvoltă separat dar, odată create, se vor diversifica rapid și vor coopera cu organizațiile criminale deja existente în alte sfere infracționale, cum ar fi traficul de stupefiante, traficul de arme. Aceste cooperări au avantaje pentru toate părțile.

Reieșind din faptul că traficul de femei în scopul prostituției este o infracțiune deosebit de profitabilă din punct de vedere financiar, el determină curând apariția unor forme sofisticate de spălare a banilor, în interiorul sau în exteriorul țării respective, ceea ce poate duce la subminarea condițiilor pe piețele financiare și comerciale și poate provoca o destabilizare economică. Actualele estimări ONU cifrează profitul mondial obținut din activitățile de trafic de persoane la suma de 7 miliarde dolari SUA, ceea ce reprezintă mai mult decât întregul PIB al unora dintre micile țări [2].

Republica Moldova nu este departe de acest fenomen, iar activitatea de combatere a traficului de ființe umane necesită atât studiere a cauzelor, condițiilor, consecințele care pot surveni cât și a altor infracțiuni care sunt comise drept rezultat al dezvoltării acestui flagel.

După cum am precizat mai sus, fenomenul traficului de persoane se referă la diverse moduri de exploatare, precum cea care afectează munca sau serviciile forțate, inclusiv cerșetoria, sclavagismul, servitutea sau practici similare pentru

a realiza activități infracționale sau extragerea de organe, dar afectează mai ales femeile, în special prin exploatarea lor sexuală și determinarea lor la recurgerea provocării avorturilor criminale.

Astfel, până la 80% dintre victimele traficului de persoane sunt femei și fete. Potrivit datelor publicate de Comisia Europeană în mai 2016 [3], peste 15800 de persoane au fost victimele traficului de ființe umane în Uniunea Europeană între 2013 și 2014, dintre care 76% au fost femei și 21% minore. Exploatarea sexuală ar fi la baza a 67% dintre cazurile de trafic de persoane, urmată de exploatarea prin muncă (21%). Adăugând faptul că majoritatea victimelor identificate și presupușii traficanți de persoane din UE sunt cetățeni ai Uniunii Europene și în urma exploatarea sexuală cel puțin una din cinci victime ale traficului de persoane a fost impusă de a recurge la procedura de întrerupere ilegală a cursului sarcinii.

În interiorul UE există o strategie pentru eradicarea traficului de persoane, dezvoltată între 2012 și 2016, cu 40 de măsuri diferite destinate să combată traficul de persoane și un coordonator al UE pentru a supraveghea dezvoltarea sa.

În această strategie se arată că peste 20 de milioane de persoane din toată lumea au fost obiectul traficului. Cât despre situația din UE, s-a atestat că este un „delict foarte profitabil”.

Țările cele mai afectate de traficul de persoane în UE sunt România, Bulgaria, Olanda, Ungaria și Polonia.

Traficul de persoane are, de asemenea, o dimensiune de siguranță și de cooperare judiciară, precizează Mirentxu Jordana Santiago [4, p. 57-77], profesoară la Universitatea Autónoma din Barcelona, într-un studiu despre această problemă, care afirmă că protecția victimelor traficului în UE „încă prezintă numeroase deficiențe”. Și asta pentru că „dimensiunea multilaterală a traficului de persoane îngreunează sarcina autorităților naționale, având în practică persecutări și procese limitate care perpetuează impunitatea acestor delict”, afirmă ea. În fața acestei problematici, „Uniunea pariază pe un unghi integrat al investigațiilor, care cere explorarea potențialului cooperării judiciare penale, mediu în care Eurojust, Unitatea de Cooperare Judiciară a Uniunii Europene, are un rol relevant”, conchide cercetătoarea.

Exploatarea sexuală este un scop fundamental al traficului de femei. Potrivit unui raport realizat de către Erika Schulze, care arată că 1 din 7 prostituate din Europa sunt victimele traficului de femei, în cel mai conservator calcul, ajungând în unele state membre la o proporție între 60 și 90%, semnale că majoritatea prostituatelor sunt imigrante [5]. Principalele consecințe acestui flagel este caracterizat prin distrugerea sănătății reproductive generată de exploatarea sexuală și impunerea intreruperii sarcinii în mod forțat.

Studiile confirmă o relație directă între liberalizarea pieței prostituției și creșterea traficului de ființe umane dedicat exploatarea sexuală, și această liberalizare nu facilitează legea la ora combaterii traficului, arată raportul.

În plus, Erika Schulze adaugă că statele membre aplică diferite legi în privința prostituției care se pot clasifica în funcție de unghiul aboliționist și regulator. Totuși, există semne de întrebare dacă această categorisire este cu adevărat

utilă pentru a evalua succesul său în lupta împotriva traficului pentru exploatare sexuală și respectiv protejarea femeilor asupra unui avort criminal.

Astfel, este evident că problema exploatării sexuale și a prostituției este abordată din puncte de vedere foarte diferite în Uniunea Europeană, de la unghiul regulator practicat de Germania sau Olanda, care potrivit raportului crește fluxul de trafic de femei pentru impunerea acestora de a presta servicii sexuale până la unghiul aboliționist, cu exemple precum cel al Suediei, care sancționează vehement persoanele ce sunt în căutarea serviciilor de prostituție și astfel a fost redusă cererea fapt ce îi descurajează pe traficanții de persoane.

O situație extinsă care nu facilitează punerea în practică a politicilor comune în statele membre ale UE și, prin urmare, care împiedică eficacitatea acestora. O linie sprijinită de experta Miriam Benterrak, consilieră în Delegația Guvernului pentru Violența de Gen în Spania, care afirmă că „din punctul de vedere al politicilor europene se abordează traficul dar nu există o definiție comună a exploatării sexuale” [6].

Benterrak adaugă că Parlamentul European, mai departe de activitatea sa legislativă, a decis să promoveze alte inițiative care caută să genereze un curent de opinie sau vreun impact în acele teme în care nu există un consens internațional și prin urmare țările contează cu reglementări foarte diverse, în ciuda faptului că prostituția este principala destinație a victimelor traficului ce are ca scop exploatarea sexuală și determinarea lor de a recurge la întreruperea sarcinii în mod forțat.

Într-o lucrare intitulată „Consecințele traficului de femei asupra sănătății și implicațiile lui în identificarea victimelor în serviciile medicale” [7, p. 61-91], autorii își bazează constatările pe un studiu al respondenților din anchetă – peste 100 de femei și fete care au fost victime ale traficului sau au supraviețuit acestuia în SUA”. Unele dintre constatările lor sunt alarmante:

- o respondentă a raportat că ar fi avut în medie 13 raporturi sexuale pe zi cu oameni diferiți, altele raportând întâlniri cu până la 30 și chiar 50 de persoane;
- 67,3% au prezentat o formă de boală cu transmitere sexuală sau o infecție;
- Din cele 66 de persoane care au răspuns la numărul de sarcini pe care le-au avut, 71,2% au spus că au avut cel puțin una, în timp ce era traficată, 21,2% dintre acestea au raportat cinci sau mai multe sarcini;
- Din cele 64, care au răspuns la o anchetă despre numărul de avorturi spontane, 54,7% au avut cel puțin un avort spontan, iar 29,7% au raportat mai mult de unul;
- Șaizeci și șapte au răspuns la întrebarea câte avorturi au avut, 55,2% dintre acestea au raportat cel puțin unul și 29,9% au raportat avorturi multiple.

Ca urmare constatăm că cele mai alarmante consecințe enunțate de către respondenți este impunerea prestării serviciilor sexuale și respectiv recurgerea la avorturi spontane criminale fapt ce afectează necondiționat sănătatea reproductivă a femeilor traficate.

Totodată, un alt studiu similar efectuat în anul 2003 de către London School of Hygiene & Tropical Medicine, împreună cu o serie de organizații și departamente din mai multe universități europene, care a rezultat publicarea unui raport

conținând concluziile asupra factorilor de risc și consecințele pentru sănătatea femeilor victime ale traficului de persoane [8]. Raportul prezintă un cadru de lucru extins privitor la riscurile asociate sănătății femeilor și consecințele abuzului, tratamentelor și acțiunilor la care pot fi supuse femeile în diferite stadii ale traficului. Conceptele cu care au operat cercetătorii sunt rezultatul integrării rezultatelor, observațiilor și concluziilor unui corpus de cercetări din domeniul traficului, dar și din domenii conexe, precum: migrația femeilor, violența împotriva femeilor, exploatarea sexuală supuse femeile traficului de ființe umane, impunerea femeilor la recurgerea procedurii de întrerupere ilegală a sarcinii, serviciile și asistența oferită grupurilor marginalizate sau vulnerabile.

Printre consecințele enunțate de către autori, în raportul menționat mai sus se regăsește nemijlocit abuzul sexual manifestat prin diferite forme:

- prostituare forțată, incapacitatea victimei de a controla numărul de clienți sau de a-și da acceptul pentru a întreține relații sexuale cu aceștea;
- contacte sexuale neprotejate forțate;
- sarcini nedorite;
- avorturi nesigure, ilegale și forțate;
- umiliri sexuale;
- forțarea victimelor pentru a se dezbrăca în vederea realizării unor materiale pornografice etc.

În urma celor examinate mai sus **concluzionăm** că, în opinia cercetătorilor fenomenul traficului de femei generează și încurajează prestarea serviciilor sexuale contra plată și în marea majoritate din cazuri se soldează cu apariția sarcinilor nedorite și impunerea recurgerii femeilor la procedura ilegală de întreruperea cursului sarcinii în afara instituțiilor spitalicești pentru asigurarea continuității prestării serviciilor sexuale contra plată.

Astfel, atestăm că abuzul sexual în cadrul traficului de ființe umane față de femeii este una din cauzele sarcinii la care necondiționat este înlăturată prin provocarea ilegală a avortului și distrugerea sănătății reproductive. Regretabil faptul că, multe dintre acestea femei și-au început viața sexuală neavând propria voință și nu au avut posibilitatea să comunice despre aceste ilegalități organelor de drept.

Necesitatea impunerii recurgerii la procedura de întrerupere ilegală a cursului sarcinii, a victimelor traficului de ființe umane reiese din necesitatea necondiționată prestării serviciilor sexuale în continuare fără survenirea careva „concedii” neplanificate fapt ce influențează negativ asupra veniturilor traficantilor.

În ciuda existenței unui număr mare de acte normative la nivel național cât și internațional, predispușe la ameliorarea situației femeilor în societate, acordarea de ajutor mamelor și copiilor, creșterea natalității în societate, care fiind cele mai importate priorități a statului, însă acestea au un nivel de respectare foarte redus. În acest context socot necesar, ca normele prevăzute în legislația Republicii Moldova cu privire la traficul de femei și întreruperea ilegală a cursului sarcinii să nu fie doar o publicare simplă dar de către organele competente să fie verificat modalitatea de respectarea acestor norme și în cazul depistărilor abaterilor de la lege să fie aplicate măsuri de constrângere cu caracter penal.

BIBLIOGRAFIE

1. Cercetarea traficului de persoane www.scribd.com/document/224677439/Cercetarea-Traficului-de-Persoane (vizitat la data de 24.04.2018)
2. Traficul de ființe umane <http://infoeuropa.md/traficul-de-persoane/> (vizitat la data de 24.04.2018)
3. Report from the commission to the european parliament and the council, 2016, <http://ec.europa.eu> (vizitat la data de 17.04.2018)
4. Mirentxu Jordana Santiago, The fight against human trafficking in the EU: the challenges to cross-border criminal justice cooperation În: Revista CIDOB d'Affers Internacionals nr.111, 2015.
5. Erika Schulze, Sexual exploitation and prostitution and its impact on gender equality, 2014, <http://www.europarl.europa.eu> (vizitat la data de 17.04.2018)
6. UE: Exploatarea sexuală, motivul principal al traficului de femei. Nu există o abordare unitară pentru combaterea fenomenului <http://stiripentruviata.ro> (vizitat la data de 24.04.2018)
7. Laura J. Lederer, Christopher A. Wetzel, The Health Consequences of Sex Trafficking and Their Implications for Identifying Victims in Healthcare Facilities, În: Annals of health law, Vol. 23, 2014.
8. Watts Gh., Adams B. și Nelson E., The health risks and consequences of trafficking in women and adolescents findings from a european study, <http://www.oas.org> (vizualizat la data de 20.04.2018)